

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankantni pismi ne sprejemamo. Izšaja vsak tisk. Naročnina letno 60 Din. Za inostranstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list in članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3113

Kako in s čim se hrani naše ljudstvo

Skoraj neopazno je šla meseca decembra preteklega leta mimo nas drobna vest v našem dnevnem časopisu, da je Privilegirano izvozno društvo (Prizad) na svojem občnem zboru podelilo 250.000 din Centralnemu higienskemu zavodu v Beogradu za zbiranje podatkov, ki se nanašajo na ljudsko prehrano, da bi na podlagi obsežnega statističnega materiala točno ugotovili: kako in s čim se hrani naše ljudstvo.

V zvezi s to širokopotezno in finančno dovolj podprto akcijo je prišla v Beograd tudi gospa dr. H. K. Stibling, tajnica ameriškega poljedeljskega ministrstva in članica Biroja za prehrano pri Društvu narodov. V času svojega bivanja v Beogradu je seznanila naše strokovnjake in zainteresirane ustanove z mišljenjem Društva narodov, z načinom proučevanja prehrane najširših ljudskih plasti ter z organizacijo zbiranja statističnih podatkov na terenu.

Nujno je pravilno razumevanje tega problema!

Ravno učitelji, posebno najmlajši, ki smo bili tudi že brezposelni, poznamo prav dobro pregovor: »Sit lačnemu ne veruje!« Prepričani smo, da je pri nas mnogo onih vplivnih in odločujočih, ki nimajo o tem vprašanju niti pojma. Mnogo je onih, ki tega problema ne poznajo ter radi svojega brezskrbnega materialnega življenja in odlično zasigurate eksistence nišo nikdar živo občutiti potrebe, se temeljito baviti z gornjim problemom. Dejstvo je, da je na priporočilo velike mednarodne organizacije prišla k nam preko oceana tuja strokovnjakinja, da nas opozori in nam da instrukcije ter navodila za resno proučevanje našega najaktualnejšega ljudskega problema.

Nujno je sodelovanje učiteljstva!

Kot učitelji, ki izhajamo iz ljudstva in smo z njim v neposrednem, stalnem kontaktu ter kot vzgojitelji bodočih ljudskih generacij, smo na gornjem problemu zelo zainteresirani. Kljub temu pa nismo imeli časti in prilike se udeležiti po svojih zastopnikih tega, za nas vsekakor zanimivega, sestanka ter se seznaniti z mnenjem in stališčem visoke strokovnjakinje.

Poiskati je treba tudi vzroke sedanjih razmer.

Četudi nam je ta akcija nadvse simpatična in dobrodošla, ker bo na svoj način vsekakor pripomogla k večjemu razumevanju ljudskih potreb, vendar smatramo, da je potrebna predvsem odločna in temeljita ugotovitev, kje leže vzroki in nedostatk nizega, ponekod primitivnega (n. pr. Haloze) življenjskega standarda najširših ljudskih plasti. Važnejše od ugotavljanja dejanskih razmer je vsekakor proučevanje vzrokov, ki so povzročili te razmere, še važnejše in edino smiselno pa je iskanje sredstev za odpravo negativnih vzrokov, kar bo imelo za posledico zboljšanje sedanjega stanja in razmer. Pri tem črtanju smernic za svoje delo v korist ljudskih potreb se moramo seveda popolnoma otrestiti tudi starega individualističnega gledanja ter reševati probleme kompleksno in ne izolirano. Le tako bo vse delo začeto iz pravih osnov in temeljito, le tako se otrese-

mo večnega diletantstva in polovičarstva ter pridemo z združenimi močmi do konkretnih uspehov.

NAŠE LJUDSTVO ŽIVI V STALNEM POMANJKANJU!

Mnogi živijo pri nas v prepričanju in še vedno se mnogo govori in piše, da pridelujemo mnogo več kot rabimo za svoje potrebe, tako da lahko presežke agrarnih pridelkov izvažamo v industrijske države. Vendar to stališče in to mnenje ne odgovarja dejanskemu stanju! Res se pojavljajo neki presežki v kulturno višje stoječih, gospodarsko aktivnejših pokrajinah. Če bi se pa ti presežki porazdelili po naših pasivnih in kulturno ter civilizatorično primitivnih predelih države, bi morali, žal, ugotoviti, da je nastal še primanjkljaj za normalno in popolno prehrano našega ljudstva, ki živi v svojih najširših plasteh v stalnem pomanjkanju, bedi in lakoti (viničarji, nekvalificirani delavci itd.).

Predaleč bi nas odvedlo podrobno navedanje statističnih podatkov in tabel. Omenjamo le, da je letni primanjkljaj samo na žitaricah 200.000 ton. V novi statistiki o prehrani bomo odkrili še marsikatero doslej neznano bolečo narodno rano.

Sodelovanje zainteresiranega učiteljstva je nujno!

Popolnoma razumljivo je, da bodo to statistiko na deželi, poleg okrajnih kmetijskih referentov, ki so radi svoje poklicne dolžnosti v stalnem stiku s širokimi kmetijskimi plastmi, najuspešneje in najtočneje lahko izvedli le učitelji-pokretaši, ki so se že iz lastnega interesa bavili s temi problemi. Vendar moralo biti to delo neobvezno in prostovoljno, ker vemo iz izkušnje, da so se vsa prisiljena izvenšolska dela še vedno izrodila in le škodovala pravemu smotru in uspehu dela.

V mestih in industrijskih centrih bi poleg zainteresiranega učiteljstva morale sodelovati predvsem zdravstvene in socialne ustanove kot tudi delavske in akademske organizacije, ki so se že do sedaj zanimale za ta problem.

Pot k našemu sodobnemu in realnemu udejstvovanju.

Ne oziraje na to, v koliko nam bo dana možnost uspešnega sodelovanja pri tej širokopotezni akciji, bi nas to široko izvedeno in finančno zasigurano raziskovanje in proučevanje miselno zelo približalo ljudskim plastem. Z večjim razumevanjem ljudskih življenjskih potreb bi se zmanjšal prepad med ljudstvom in nami. Mi bi dobili nove razglede in novo, sodobno ter konkretno usmerjenost našega izvenšolskega dela, ki bi se s tem otrešlo nesodobne romantičnosti ter dobilo čisto novo smer, nov smisel in novo vsebino. Vse to bi pripomoglo tudi k lažjemu oblikovanju vzgojnega in učnega sistema, ki bi bil tako v večji meri naslonjen na življenjske potrebe širokih ljudskih množic.

Le s poglabljanjem in proučevanjem dejanskih razmer bomo rasli z življenjem in potrebami našega ljudstva in z nami bo rasla in se razvijala slovenska ljudska šola.

PS. Podrobne informacije o tej akciji daje »Škola narodnega zdravlja« v Zagrebu. P. Š.

Rogaški Slatini in o Domu učiteljic v Ljubljani.

Opisovanje naših ustanov je gotovo s ponosom napolnilo vsakega učitelja — to je pač najboljša priporočilo. Gotovo se je marsikateri član odločil, da bo pristopil k tej ali oni ustanovi in tako pomagal doseči socialne cilje in lepšo bodočnost našemu stanu. S. Vrhovec, tč. preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR MESTO je zborovalo 9. marca 1938. Navzočih 52 članov.

Po pozdravnih besedah je poročal tov. predsednik o likvidaciji spora zaradi članka »Kritika ni kritika« v »Učit. tovarišu«. Nato je podal situacijsko poročilo, v katerem omenja učiteljske ustanove, razne amandmane in anketo o materialnem položaju učiteljstva.

Po blagajniškem in tajniškem poročilu je predaval tov. Kopriva o učnih načrtih z ozirom na izišli načrt Vrane-Dolgan. Lepo zasnovano predavanje pohvalno priznava, da se s tem delom prične mašiti globoke vrzeli v šolskem delu, omenja pa tudi razne nedostatke. V debato posegajo tov. Vrablova in tov. Cibic in Kotnik, ki omenjajo, da je skrajni čas že, da se veljavni učni načrti s sodelovanjem praktikov uredijo. Tov. Cibic bo predaval prihodnjič o učnem načrtu za višjo ljudsko šolo.

Med predlogi je zanimiv oni, da se naj nudi uradništvu gmotna zaščita. Oblast naj tu priskoči, sanira iz javnih sredstev in potem

si v daljših obrokih to vrača. Ponovno naj organizacija zahteva eno prosto vozovnico za počitniška potovanja. Učiteljskemu naraščaju pomagamo s 500 din. Občni zbor »Samopomoči« bo letos v Mariboru 10. aprila. Za vse tovarišice brez izjeme zahtevamo naziv »gospa«.

Ciril Hočevar, preds. Fran Ramšak, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE JE je zborovalo v soboto, 12. marca t. l., v Kočevju ob udeležbi 45 članov.

Ob otvoritvi je predsednik tov. Trobiš pozdravil zastopnika politične oblasti g. Kužnika, predsednika sekcije tov. Metoda Kumlija in gg. sr. šol. referenta Finka Antona in Peterlina Alojzija.

Pred prehodom na dnevni red je objasnili članstvo izpremembo v upravnem odboru po odhodu predsednika tov. Janežiča Jela. Tov. Janežiču se je zahvalil za agilno delovanje v našem društvu in mu želel na njegovem novem službenem mestu v Ljubljani polno zadovoljstva in uspehov.

Predsednik sekcije tov. Kumelj je podal izčrpno situacijsko poročilo, ki je obsegalo vse delo naše stanovske organizacije za dobrobit šolstva in učiteljstva.

Tov. Dequal je poročal o naših gospodarskih ustanovah.

Za učiteljstvo važne določbe finančnega zakona za l. 1938./1939.

§ 37. Pooblašča se prosvetni minister, da po odobrenju ministrskega sveta:

1. Predpiše uredbo z zakonsko veljavo o ureditvi državnih tiskarn kraljevine Jugoslavije. S to uredbo se ne sme spremeniti zakon o uradnikih niti povečati osebni izdatki, odobreni s proračunom.

§ 38. 1. Učitelji narodnih, meščanskih, srednjih in strokovnih šol ter gospodinjstkih tečajev kakor tudi šolski nadzorniki se lahko dodeljujejo na druge šole, v ministrstvo prosvete, ministrstvo za telesno vzgojo naroda, k banskim upravam, sreskim načelstvom za prosvetni referat in mestnim šolskim nadzornikom; nadalje se lahko napotijo kot prosvetni referenti, delegati, lektorji in učitelji v tujino, kakor tudi v kulturno prosvetna društva, ki imajo svoje šole ali internate.

Šolski nadzorniki, dodeljeni po tem paragrafu, nimajo pravice na nadzorniško doklado iz § 293. zakona o uradnikih.

Učitelji narodnih šol se smejo dodeljevati na delo v meščanske, srednje in strokovne šole in ostale urade in ustanove, omenjene v 1. odstavku tega paragrafa samo v kraju svojega službovanja, a učitelji ostalih šol tudi izven kraja svojega službovanja. Od tega so izvzeti edino učitelji, ki se napotijo v inozemstvo.

Učitelji narodnih šol, dodeljeni na delo v prosvetno ministrstvo, imajo pravico na stanarino iz drž. proračuna prosvetnega ministrstva, a oni na delu pri banskih upravah prejemajo stanarino iz banovinskih proračunov dotične banovine.

Učitelji narodnih šol, ki so dodeljeni na delo meščanskim šolam, sreskim načelstvom za prosvetni referat in mestnim šolskim nadzornikom, obdržijo pravico na stanarino iz proračuna, iz katerega prejemajo stanarino tudi učitelji narodnih šol v dotičnem kraju.

Učitelji narodnih šol, ki so si pridobili kvalifikacije za učitelje meščanskih šol, se smejo ne glede na pogoje iz § 101. zakona o ljudskih šolah, premeščati v kraje, kjer obstojajo meščanske šole, poskusne šole ali vadbene učiteljskih šol, zaradi dodeljevanja na delo v teh šolah.

Šolski tajniki se lahko po potrebi napotijo na delo v šole.

2. Sreski mestni šolski nadzorniki s fakultetsko izobrazbo in položenim profesor-

VSEBINA:

V novo proračunsko leto.

Uradniška družina.

Za učiteljstvo važne določbe finančnega zakona za l. 1938./39.

Poročilo za občni zbor Učiteljske samopomoči v Ljubljani.

Koncert združenih mladinskih pevskih zborov v Slov. Konjicah.

LISTEK: Glasbena edicija »Materinski dan«.

Splošne vesti. — Osebne zadeve. — Kaj vse pišejo. — Učiteljski pravnik. — Naša gospodarska organizacija. — Učiteljska tiskarna. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor. — Šolski radio. — Stanovska organizacija JUU.

Pojasnila k šolski administraciji je dal g. sreski šol. referent Peterlin.

Članstvo je prejelo ankete pole, katere ima vrniti izpolnjene do 1. aprila t. l.

Trobiš, predsednik.

Čok, tajnik.

skim izpitom napredujejo po skupinah kot profesorji srednjih šol, a nadzorniki s kvalifikacijo učitelja meščanskih šol kot učitelji meščanskih šol.

3. Izjemno od čl. 1. in 2. uredbe št. 84.600 z dne 12. decembra 1931. se sreskim šolskim nadzornikom in vršilcem dolžnosti sres. šol. nadzornikov kakor tudi odposlancem ministrstva prosvete, ki so določeni za pregled ljudskih šol, izplačujejo pavšalni potni stroški in dnevnice za redne preglede šol po § 117., točka 2., zakona o ljudskih šolah.

Pavšal za dva letna pregleda se določa v mejah odobrenih kreditov po terenskih razmerah, številu šol in oddelkov z rešenjem ministrstva prosvete.

Prosvetno ministrstvo odreja tudi pavšal za inspektorje ministrstva prosvete, ki bodo vršili stalen redni pregled srednjih, učiteljskih in meščanskih šol. Ta pavšal se bo izplačeval iz pozicije »za strokovne inspekcije« ministrstva prosvete, a se odobreni proračunski kredit ne sme prekoračiti.

4. Na področju mest, ki tvorijo zasebne upravne enice in kot take niso pod upravo sreskih načelnikov, smejo obstojati posebni šolski srez in zanje se smejo postavljati mestni šolski nadzorniki s kvalifikacijo in praviciami sres. šol. nadzornikov.

Mestna šolska nadzorništva delujejo kot posebni državni uradi v smislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 29.057/31.

Vzdrževanje teh uradov pade v breme proračuna pristojne banske uprave, odnosno na teritoriju uprave mesta Beograda v breme proračuna mestnega poglavarstva.

§ 113. Učiteljem in učiteljicam srbsko-pravoslavni šol v bivših pokrajinah: Bosni in Hercegovini, Dalmaciji, Vojvodini, Slavoniji in Hrvatski, se čas prebit v učiteljski službi teh šol računa kot efektivna državna služba tako za pridobivanje pravice do penzije kakor tudi za določanje količine penzije, a učiteljem in učiteljicam istih šol v Bosni in Hercegovini, ki so bili prisilno upokojeni od bivših avstroogrških oblasti, se računa za gori navedene pravice tudi čas, ki so ga prebili v takem pokoju in to od 1. marca 1916. pa do prestopa v državno službo po zedinjenju. Ta odredba velja dokler se z zakonom izrecno ne spremeni ali ukine.

Poročilo za občni zbor Učiteljske samopomoči v Ljubljani

(10. aprila 1938. v Mariboru.)

Poročilo zadružnega načelstva.

I. Statistika zadružnih članov.

V letu 1937. je umrlo 41 zadružnikov, to je 401. do 441. smrtni primer. Ti so: Zirkelbach Viljem — Primskovo, Böhm Albina — Ljubljana, Kristen Ivanka — Cerknica, Tofan Hilarijon — Sv. Jurij, Gabršek Franc — Ljubljana, Debelak Miha — Bled, Hiti Josipina — Dob, Hren Karolina — Maribor, Beloglavce Kranje Draga — Sv. Vid, Medved-Jonke Olga — Ljubljana, Vodušek Gustav — Trbovlje, Blagojevič Bogoljub — Kragujevac, Plohl Helena — Ljubljana, Gorazd Fran — Ljubljana, Levec Janez — Ljubljana, Rubeša Fran — Kastav, Unverdorben Julij — Zreče, Kalan Josipina — Struževno, Wittenbach Balbina — Vojnik, Semolič Josip — Maribor, Šijanec-

Boben Antonija — Maribor, Požar Vaclav — Zameško, Porenta Urška — St. Vid, Jazbec Ludvik — Svetinje, Šumperer Ivan — Stara cerkev, Kocijančič Julija — Trzin, Viher-Sekula Anica — Ljubljana, Armič Josip — Celje, Valenta Božidar — Ljubljana, Erker Fran — Ljubljana, Roškar Draga — Tezno, Špan Anton — Slov. Bistrica, Marolt Ferdinand — Ljubljana, Tratar Josip — Ljubljana, Cvetko-Freunsfeld Vekoslava — Maribor, Rainer Katarina — Zg. Polskava, Žirovnik Jerica — Bled, Pirnat Janez — Kostanjevica, Mauer Franc — Ljubljana, Mikuš Elizabeta — Ljubljana, Stibler Neža — Maribor. Slava jim!

Od 1. januarja 1932. — US kot zadruga — je bila umrljivost:

članih umrlo članov, umrljivost			
V l. 1932. je pri	2571	25	0,97 %
„ 1933. „ „	2567	29	1,13 %
„ 1934. „ „	2567	23	0,89 %
„ 1935. „ „	2589	31	1,20 %
„ 1936. „ „	2596	32	1,23 %
„ 1937. „ „	2614	41	1,57 %

Povprečna umrljivost v zadnjih 6 letih je bila 1,16 %.

Statistika združnega članstva iz l. 1937. nam pokaže sledečo sliko: 1. januarja je bilo v US včlanjenih 2596 združnikov, med letom je vstopilo 69 novih, 41 umrlo, 6 izstopilo, načelstvo je izključilo 4 člane. Ob koncu leta 1937. je bilo v US 2614 združnikov. V tem letu je bilo prirastka 18 združnikov.

II. Zdrušno poslovanje.

Zdrušno poslovanje v letu 1937. je bilo prav zadovoljivo. Že računski zaključek za l. 1937. nam pokaže, da je imela US večji promet in manjše upravne stroške kot v prejšnjih letih, 18 združnikov prirastka, za 41 smrt primerov je izplačala za 529.600 din posmrtnin, 83 članov je prejele za din 180.362,75 brezobrestnega posojila, vseh članskih dajatev je bilo oproščenih 9 združnikov, stanje podpornega sklada je 170.691 din, stanje starostnega podpora, sklada pa din 41.569,44, ob koncu leta je bilo pri članih din 120.966,75 brezobrestnih posojil. Od ustanovitve v letu 1898. do 31. dec. 1937. je izplačala US posmrtnin za znesek din 4.133.416,50, v podpornem skladu izdala od 1. julija 1934. do 31. dec. 1937. za 680.698 din podpor kot brezobrestnih posojil.

Združniki so vestno vršili — z malimi izjemami — prevzete članske dolžnosti. Naši zaupniki so s predavanji na učiteljskih zborovanjih in drugih ugodnih prilikah seznanjali še nevlančene tovariše(-ice) z združnimi pravili in njenimi dobrinami ter nabirali nove priglase. Zdrušna uprava je razpošiljala mesečno položnice in obračune za poravnavo članskega prispevka, obveščala združnike o smrtih primerih v Učit. tovarišu in za vsako četrtletje s tiskanim seznamom umrlih združnikov. Važnejše zadeve je sporočila vsem članom s tiskanimi letaki. Zdrušna uprava v tem letu ni prejela nikakih pritožb.

Na občnem zboru v Ljubljani dne 23. maja 1937. izglasovane spremembe pravil je okrožno kot trgovsko sodišče, odd. III., v Ljubljani odobrilo in registriralo 24. julija 1937. Zadr. X. 161/9, 10. To smo sporočili vsem članom s posebnim letakom (vložek za v zadr. knjižico).

Pred občnim zborom sta izstopila iz načelstva združnika Gangl Engelbert in Sič Albert iz Ljubljane. Občni zbor je izvolil v načelstvo združnika Kobala Josipa in Novaka Jakoba iz Ljubljane. Zadnji je na seji načelstva 6. nov. 1937. podal ostavko na to mesto.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani nam je 27. sept. 1937. sporočila, da je druga US oproščena od plačevanja družbenega davka, z dopisom od 26. nov. 1937., št. 2920/5-III pa obvestila, da je finančno ministrstvo v Beogradu z odlokom od 4. nov. 1937., št. 74.300 — III odobrilo to oproščanje.

Zdrušno načelstvo je imelo 11 sej, 1 sejo skupno z nadzorstvom, 23. maja 1937. občni zbor v Ljubljani. Nadzorstvo je pregledalo združno poslovanje dvakrat, in sicer 22. apr. in 19. novembra 1937.

III. Nasveti združnikom.

Za znamke in pošto-hranilnične stroške smo izdali v letu 1937. znesek din 19.174,60, ki je manjši kot izdatki v letih 1934. do 1936., čeprav se je letni promet v ti dobi skoro podvojil. Z dobro voljo naših združnikov bi ta

izdatek prav lahko znižali za precejšen odstotek. O tem se je že govorilo na mnogih občnih zborih, pisalo v Učit. tovarišu in priporočalo posameznim združnikom. V naslednjem ponovimo nekaj teh nasvetov.

1. Združniki si prihranijo čez leto in dan prav dosti na poštini, če se združijo vsi člani US na eni šoli v skupno nakazovanje z eno položnico. V tem primeru plačajo vsi združniki samo eno poštino, to je 1 din zadrugi za tiskovine in poštino, na pošti pa 50 par za vpis. Pri večjem številu članov se nabere v letu že lep prihranek. US ima že par sto takih nakazil. Treba Vam je določiti samo enega izmed članov, ki kot poverjenik prejema položnice, pobere članski prispevek in ga odpošlje US. Poverjenik sporoči združni upravi ime in vseh združnikov, za katere bo skupno nakazoval, uprava si to zabeleži in konec je vseh težav.

2. US ima par ducatov združnikov, ki parkrat v letu nakažejo večje zneske — za 10 ali več smrtih primerov v naprej. Ti ne dobe nove položnice toliko časa, dokler krije njih nakazilo tekoče smrtne primere. Prihranek na poštini je prav lep. Posnemajte!

3. Združnik, ki je pri pisanju ali drugače pokvaril našo položnico, naj kupi na poštenem uradu prazno tiskovino-položnico in jo opremi s številko našega čekovnega računa 10.849. Tiskovina ga stane 25 par. Če zahtevate novo položnico od uprave, plačate za dopisnico 1 din, upravo stanejo tiskovine in poština 50 par, skupaj din 1,50. Poslužujte se cenejšega načina!

4. Nakazujte članske prispevke v prvi polovici meseca, najkasneje do 24. dne v mesecu! Od tega dne dalje razpošilja združna uprava položnice in opomine, kar traja 3 do 4 dni. Če ste odlašali do tega dne z nakazilom, počakajte nove položnice ali terjatve z naznačenim zneskom. Nakažite vedno zadnji najavljeni znesek!

5. Kadar se Vam zdi, da niso naša obvestila ali terjatve pravilna, primerjajte jih z obvestili v Učit. tovarišu — (objavljena v dneh razpošiljanja), s prejetim četrtletnim seznamom umrlih združnikov ali z našimi terjatvami pri drugih članih US. Če Vam Vaši obračuni in odrezki položnic pravijo drugače, potem šele zahtevajte pismenih obvestil od združne uprave.

6. Ne odlašajte z nakazili po več mesecev! Znesek za poravnavo je vedno večji in ga res ni lahko poravnati vselej z enkratnim nakazilom. Nato se prestavljajo zaostanki od meseca do meseca, vznemirjajo člani, napravljajo upravi polno pisarniškega posla, prizadevajo pa stroškov. Članski prispevek za en mesec ni nikoli previsok za enkratno nakazilo.

„JELKA“ specialna modna trgovina za gospode LJUBLJANA Frančiškanska ulica 5 (nasproti Učiteljski tiskarni)

se priporoča cenjenemu učiteljstvu pri nakupu modnih in športnih srajc, pižam, spodnjega perila, žepnih robcev, vseh vrst nogavic, dokolenk, kravat, naramnic itd. — Vedno zadnje novosti v najboljši kakovosti na zalogi. —

Postrežba solidna, cene zmerne!

Perilo izdelujemo tudi po meri

stopnjo. Naslednja je tudi enoglasna in sicer Matetića - Ronjgova: »Mamici« s spremljavo klavirja. Prijetna in vesela skladbica, ki bo ugajala posebno radi melodioznosti in originalne ter lahke klavirske spremljave. Naslednja je Premrlova »Sirota poje«, enoglasna s spremljavo klavirja. Mesto tega se lahko uporablja tudi harmonij. Naslednje dvoglasne so: Grbčeva »Uspavanka«, Pirnikova »Mamica, povej!«, Tomčeva »Sirota poje«, Matetića - Ronjgova »Mamica moja« in s spremljavo klavirja ali harmonija »Premrlova »Uspavanka«. Niso to trdi orehi, ampak nasprotno! Vse pesmi so melodiozne in pevne, posebno zanimiva je »Uspavanka«.

Tretji del prinaša pet triglavskih, in sicer Grbčevi »Za materinski dan« in »Sirota poje«, Matetića - Ronjgova »Uspavanka«, Tomčevo »Otroci rajajo« in Premrlova »Za materinski dan« s spremljavo klavirja.

Vse te pesmi bodo lahko naši mladinski pevski zbori uvrstili ne le v program za proslavo materinskega dne, ampak tudi v svoj koncertni program.

Poleg navedenih pesmi vsebuje zbirka dva glasbena igrokaza, in sicer Manice Komanove »Materin god« in Anice Černejeve »Mamica je žalostna«. Glasbene vložke je prispeval za oba igrokaza znani folklorist Ivan Matetić - Ronjgov. Prvi igrokaz je lahko uprizorljiv, bodisi v režijskem ali pevskem pogledu. Prišel bo prav vsem šolam, ki nimajo večjih odrov in tudi pevski part je zelo enostaven in klavirska spremljava lahka. Ako bi ne bilo klavirja na razpolago, je uporabljen tudi harmonij.

Nekoliko težji je drugi igrokaz, vendar je v pevskem oziru omogočen, da se vložki pojejo enoglasno namesto dvoglasno ali triglasno. Obema igrokazoma je več kot zasiguran uspeh.

Ker je do proslave materinskega dne, ki se bo vršil v maju, še dovolj časa za študij prvovrstnega in primerne programa, naj ne bo zato šole, ki bi ne kupila te lepe, poceni in edinstvene edicije pri nas.

7. V podpornem skladu upoštevajte sledeče:

a) Za podporo (brezobrestno posojilo) se prosí s tiskovinami, katere dobite za znesek 10 din v znamkah v združni upravi v Ljubljani. Brez znamk se ne pošilja tiskovin in ne odgovarja!

b) Načelstvo rešuje prošnje po vrsti, kakor so bile vložene. Poleg navedenega vzroka v prošnji mora načelstvo upoštevati še razne druge okoliščine kot: število prošelj, težke primere bolezni, denarno stanje podpornega sklada itd. Zdrušna uprava Vam ne more sporočiti kdaj in kako bo rešena Vaša prošnja.

c) Kdor je iz tega sklada že prejel podporo, naj z novo prošnjo počaka vsaj eno vračevalno dobo od dneva, ko je poravnal zadnji obrok za prvo podporo.

d) Presojajte svoje socialne potrebe pravilno in tovariško! Ne stavite v prošnje pretirano visokih zneskov!

e) Določene obroke vračajte redno vsak mesec! Izpuščanje ali zniževanje teh odplačil napravi nered v tem prometu. Postopek je netovariški!

f) Vračanje podpor se ne more raztegniti nad 24 mesecev, ker ni to dovoljeno po potrjenem pravilniku.

g) Pomnite: Podporni sklad je socialna ustanova in ne posojilnica!

IV. Agitacija in zahvale.

Zdrušna uprava posveča vso skrb smotreni agitaciji. Od te zavisí porast ali padec članov. Od leta 1934. zadovoljivo narašča število novih združnikov.

Vodstvo organizacije JUU — sekcija za dravsko banovino in stalno tajništvo gospodarskega sveta JUU sta podpirala naše težnje povsodi in prav uspešno. V Učit. tovarišu smo priobčevali naša obvestila, vprašanja, pozive, pojasnila, kratka vesa, kar smo želeli povedati javno in za kar smo mislili, da bo koristilo članom in zadrugi. Vodstvu sekcije JUU izrekamo našo zahvalo.

Prav uspešno so nam pomagali naši zaupniki in poverjeniki po učiteljskih društvih. S predavanji, pojasnili in nabiranjem novih

priglasev so stalno in uspešno pomagali združni upravi širiti naš članski krog. Gotovo je, da je živa beseda izrečena o primerni priliki in na pravem mestu bolj izdatna kot kopica tiskanih letakov. Vsem pospeševateljem se najlepše zahvalimo za dosedanje pomoč, priporočamo se jim za bodoče.

Zdrušna uprava hrani v evidenci kakih 200 priglasev. V največ primerih bi bilo treba nakazati le sprejemne pristojbine ali podpisati pristopnico, pa bi jim združna uprava izdala združno knjižico. Postali bi člani US. Vsako leto razpošlje združna uprava enkrat ali dvakrat položnice ali tiskovine vsem tem priglascem, največkrat brezuspešno. Čakajo in čakajo; ko jih pa prehitijo 45. starostno leto, prosijo za sprejem. Prepozno — vlak je zamujen! V januarju in februarju 1938. smo poslali 120 priglascem vse potrebno, odziva je bilo izredno malo. Zganite se, dokler je čas!

Člani načelstva, nadzorstva in odseka za proučevanje predlogov so na mnogih sejah vestno vršili odgovorno in kočljivo delo. Za vse to niso prejeli nikakih nagrad ali odškodnin. Za njih požrtvovalnost naši združni stvari naj jim bo plačilo naša iskrena zahvala.

V. Zaključek.

Tovariši in tovarišice, ki niste člani US, vzemite v roke računski zaključek za leto 1937. in čitajte: 2614 združnikov, izplačane posmrtnine 529.600 din, izdane podpore din 180.362,75, stanje podpornega sklada 170.691 din in starostnega podpornega sklada din 41.569,44, stanje deležev 26.130 din, stanje rezerv din 125.168,38. Če so Vam ti podatki zadovoljivi, vstopite v naš krog, da se boste i Vi okoristili z dobrinami US. Če Vam podatki niso zadosti povoljni, vstopite v US in aktivno sodelujte, da bodo uspehi taki, kakršnih si želite Vi.

Mi združniki bomo v bodoče posvečali še več pozornosti naši zadrugi US. Z nasveti in premišljenimi sklepi jo bomo zgradili do mogočih višin. V njej bomo iskali in dobili v sili in potrebi zaželeno pomoč. US so oblikovali zavedni in delavni združniki. Tako naj bo i v bodoče!

IV. Kocijančič.

Koncert združenih mladinskih pevskih zborov v Slov. Konjicah

V nedeljo, 3. t. m., je bil v Slov. Konjicah II. koncert združenih mladinskih zborov skoro iz vsega konjiškega sreza. — Že ko se je pred enim letom vršil prvi koncert, smo z veseljem poslušali lepo mladinsko petje. Pevovodje, naši vrli učitelji, so lepo izvršili naloge, ki so si jo takrat zadali ter sedaj na II. nastopu v plemeniti tekmi pokazali precejšnjo izvežbanost svojih zborov.

Nastopilo je 11 zborov s približno 600 pevci iz vsega sreza, kar je vsekakor razveseljivo. Videl si ta dan v Konjicah mlade Pohorce tam od Skomarja, Vitanja in Zreč, pa iz Oplotnice, Prihove, iz trga Sl. Konjice, ter vasi okoli zelene Konjiške gore. Mnogi so prišli peš, drugi spet na okrašenih vozovih ali z avtobusi. Lep, sončen dan je še povečal veselo razpoloženje mladih pevcev. Pa ko bi jih bili slišali, kako so peli! Ni lepšega kakor pojoča mladina. Do zadnjega kotička napolnena dvorana ni štedila s ploskanjem.

Na sporedu so bili zastopani skoro vsi slovenski skladatelji od starejših do najmlajših. Celovencev srbskih narodnih od Mokranjca je bil predvajan. Natančneje je o sporedu že pisal tov. Zorn. Ob koncu so nastopili zbori skupno z orkestrom, v katerem

so večinoma učitelji. Orkester in veliki zbor je dirigiral tov. E. Ulaga. Za uvod je orkester najprej igral Bachova Pomladno prebujenje, nato pa so zapeli ob spremstvu orkestra štiri letne čase v Kosijevi priredbi. Tudi to je odlično uspelo in kaže, da bi se dale prav lahko izvajati mladinske opere. Upajmo, da nam jih naši skladatelji kmalu napišejo.

Pomen prireditve so doumeli tudi vsi krajevni činitelji, ki so se udeležili koncerta v polnem številu. Sreski načelnik gospod Bavdek je čestital iniciatorju in prvemu pevovodji tov. E. Ulagi za dobro izvedeni koncert ter se zahvalil tudi ostalim pevovodjem za njihov velikodušni trud ter priporočal, naj v tem smislu nadaljujejo svoje plemenito, prostovoljno kulturno delo.

Od skladateljev ozir. glasbenih kritikov je bil navzoč le tov. M. Pirnik, ker so bili ostali bodisi v Dravogradu ali v Račah na tamkajšnjih mladinskih nastopih. Tov. Pirnik je pohvalno omenil, da so zbori precej napredovali od lanskega leta.

Vsem, ki so prisostvovali letošnjemu koncertu, bo ostala še dolgo v najlepšem spominu naša lepa pesem.

H. S.

Splošne vesti

DEVETI ČLANSKI SESTANEK »ODSEKA BREZPOSELNIH UČITELJSKIH ABITURIENTOV PRI SEKCIJI JUU V LJUBLJANI

V nedeljo, dne 3. aprila, se je vršil deveti članski sestanek »Odseka brezposelnih učiteljskih abiturientov«. Namen sestankov je obdržati čim tesnejši stik med odborom in tovariši, ki so večinoma iz podeželja in informirati jih o delu odbora.

Sestanek je otvoril načelnik tov. Šuster, ki je pozdravil predsednika sekcije JUU za dravsko banovino g. Metoda Kumlja, gosp. Alojzija Hreščaka, odposlanca mariborskega OBUA in odposlanca brezposelnih profesor-skih kandidator. Gospod Hreščak je predaval o »Učiteljskem pokretu«. Učiteljski pokret se je ustanovil pred tremi leti, ko so mladi učitelji spoznali, kako velik prepad zija med ljudstvom in učiteljstvom, ki je zrastle po večini v mestu in se v vasi ne znajde. Namen »Učiteljskega pokreta« je študirati razne gospodarske in kulturne probleme, ki zadevajo slovenskega kmeta. V »Učiteljskem pokretu« naj bi sodelovali vsi učitelji, posebno mlajši, ki jim je pri srečanju gospodarski in kulturni dvig slovenskega človeka. Zanimivo predavanje je bilo sprejeto s toplim priznanjem.

Tov. načelnik je poročal o spomenici in brošuri, ki smo jo izdali skupno z brezposelnimi prof. kandidati. Spomenico s podpisami slovenskih veljakov in raznih društev smo poslali vsem ministrom, senatorjem in poslanecem; spomenico z originalnimi podpisami po dvorni dami Franji dr. Tavčarjevi Njenemu Veličanstvu kraljici materi Mariji. Tudi brošura je našla živahen odmev med slovenskim ljudstvom. Nadalje je poročal o delu z mariborskimi in zagrebškimi tovariši, o smučarskem tečaju, o počitniškem letovanju, o tečaju za umetno slikanje na les in o razgovorih

z banskim šolskim nadzornikom g. prof. Jegličem glede letošnjih nastavitvev.

Tov. načelnik je po kratki debati zaključil sestanek in se zahvalil tovarišem in tovarišicam za precej številno udeležbo.

Načelnik: Tajnik:
Šuster Vladislav s. r. Luštek Miroslav s. r.

— Razširjenost in vpliv alkohola na slovensko mladino. O gornji temi bo predaval v ponedeljek, 11. aprila, ob 8. uri zvečer v frančiškanski dvorani g. V. Jagodič. Predavanje priredi Higijenski zavod. Predavatelj bo podal najnovejše izsledke tozadevnega raziskavanja za slovensko, za predšolsko, šolobiskujočo in šoli odraslo mladino. Ker je predmetna snov važna predvsem za učiteljstvo, ki predavanju v ljudno vabimo. Izvajanja bodo ponazorjena s skioptičnimi slikami. Vstop prost.

VZGOJITELJI!

Tudi letos izvedemo na vseh šolah dravske banovine tradicionalni »Pirhov dan«. Tudi letos čaka vzgojitelja naše mladine plemenita naloga, da govori nežnim srcem o naši veliki boli, o mejah, ki so zarezane globoko v meso našega narodnega telesa, in o trpljenju onih, ki so onkraj mej, željni ljubezni in tople slovenske besede.

Kdor nima srca za brate v tujini, ni vreden svobode!

Posejmo v srca mladine kleno zrnje, da vzraste v ljubezni do domovine nov, zdrav rod, ves prepojen z živo vero v lepše dni.

Bolj kot kdaj nam je to zdaj potrebno! Letošnji »Pirhov dan« bodi dan narodno-obrambne zavesti, dan, ves posvečen ljubezni in delu za brate v tujini!

Bran-i-bor, osrednji odbor v Ljubljani.

Glasbena edicija „Materinski dan“

Izdal in založil Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« v Ljubljani.

Že dolgo smo čutili potrebo po takem priročniku, kajti vse šolske proslave in akademije v počastitev tega dne so boleale na programu, ki ga je bilo res težko sestaviti, da bi prikazal nekakšno enotnost vsaj v glasbenem pogledu. Doslje je bil oni, ki se je posebno zanimal za petje na šoli, v nemali zadregi, ko je bilo treba naučiti par primernih pesmi za to proslavo. Brskal si lahko povsod in naposled ti je morala priti hočeš nočeš prav kaka priljubljena narodna, ki pa je le zamašila luknjo v programu, nikakor pa, da bi se skladala k ostalemu programu. Danes smo že za lep korak naprej. Zgoraj omenjena edicija nam prinaša poleg 2 glasbenih igrokazov še 16 eno-, dva- in triglasnih pesmi brez spremljave in deloma s spremljavo klavirja ali harmonija, komponiranih na izbrane tekste o materi. Zastopani so skladatelji: Ivan Grbec, Ivan Matetić - Ronjgov, Maks Pirnik, Stanko Premrl in Matija Tomc. Na izrecno željo artističnega odbora Učiteljskega pevskega zbora v Ljubljani so prispevali omenjeni komponisti same lahkopevne, a kljub temu zanimive stvari, ki jih bo pel lahko vsak, ne samo mladinski pevski zbor, ampak tudi mala skupina pevcev v razredu. Torej ne samo na višje organiziranih šolah, kjer obstajajo mladinski pevski zbori, ampak tudi na enorazrednicah. V tem je velik plus te edicije, da se je gledalo in delalo v to smer. Kljub preprostosti pesmi pa so vse kvalitetne in zanimive posebno zato, ker so po večini obdelane v folklornem duhu.

Najprej prinaša zbirka dve enoglasni Grbčevi, in sicer: »Mamici« in »Mala trmoglavka«. Obe sta veseli in primerni za najnižjo stopnjo. Naslednji dve sta Tomčevi: »Otrok poje« in »Matia«. Obe sta preprosti, a ritmično zanimivi. Prikladni bosta za srednjo

— TOVARIŠI-(ICE), čuvajte svojo organizacijo in svoje gospodarske ustanove. To so edine institucije, ki učiteljstvu dejansko pomagajo. UČITELJI-(ICE), ki so napram tem ustanovam brezbržni, škodujejo sebi in vsemu učiteljskemu stanu. Ali ste se že prijavili poverjeniku za pristop k Učiteljski tiskarni. Vsak dan pristopajo novi tovariši, pa tudi tovarišice, kar je še posebno razveseljivo. V gospodarski osamosvojitvi je naša moč in naša bodočnost.

Za pomlad!

divne modne novosti za Vas

in Vašo družinico smo pripravili in pričakujemo Vaš poset

MANUFATURA NOVAK

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15

→ Pri nunci cerkvi ←

— DOBRA UČILA so za uspešen pouk nujno potrebna. Knjigarna Učiteljske tiskarne je sklenila dogovor z največjim inozemsko tvrdko za izdelovanje fizikalnih priprav, zato lahko oskrbi vsakovrstna učila ne samo za osnovne, temveč tudi za meščanske in srednje šole. Kdor potrebuje učila, naj se zgleda v naši knjigarni, kjer bo dobil vsa potrebna navodila.

— Društvo upok. učiteljstva ima svoj redni letni občni zbor za leto 1937. v četrtek, dne 21. aprila, ob 15. uri popoldne pri Novem svetu z običajnim dnevnim redom otvoritev in poročilo predsednika, poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora, nasveti in predlogi. Udeležite se občnega zbora, ker tu je mesto, da iznese vsak član, članica svoje zahteve in nasvete v prid in napredek društva. Za primer nesklepčnosti se bo vršil pol ure kasneje občni zbor pri vsakem številu navzočih.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslovnik najkasneje do 10. vsakega meseca. Skoro vsa društva, kar moramo pohvalno omeniti, se drže tega reda. Zaostala so le: Društvo Črnomelj in Lendava za marec, društvo Maribor levi breg pa za februar in marec. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno apeliramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sekciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Ponovno prosimo.

— Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naročnino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, vendar pa je še tretjina takih, ki še niso poravnale letošnje naročnine. To posamezna šolska upraviteljstva, ki tega od sedaj še niso storila, lahko poravnajo ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni listi) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj krajevni šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v proračun uprav-

nih občin za leto 1938/39. pod poglavjem »Ureditev obvez šolski občini iz preteklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popotnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužujte edinole položnic št. 11.153, ki bodo priložene seznamu dolžnikov. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava »Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate. Uprava JUJ.

Tiskarski škrtat je zamenjal eno vrsto v dopisu: Novakovo; Risanje. Dotični stavek se mora glasiti: Zdaj je založnica Učiteljska tiskarna znižala ceno globoko pod pravo vrednost in stane izvod lepega dela le 100 din.

Prečitajte priloženi prospekt Trboveljskega doma v Bakru! Obiščite dom, ki sta ga ustanovila in ga vodita naša tovariša!

— Bivše učiteljstvo Ciril-Metodove družbe, ki je v dvomih glede pravilnega štetja službenih let po amandmanu finančnega zakona, je vabljen, da se čimprej oglasi v tajništvu Ciril-Metodove družbe v Ljubljani, v Beethovnovi ulici, ali pa pri tajništvu sekcije JUJ v Ljubljani.

— »Eno noč pod palmami« je naslov novemu tangu, ki ga je komponiral učitelj Gobeč Radovan. Domača skladba se je v kratkem času priljubila neštetim glasbenikom in orkestrom. Dobiva se v vseh knjigarnah in pri avtorju, ki ima na razpolago še nekaj mladinskih igrice s petjem, primernih za šolske prireditve in proslave. Naslov: G. R., učitelj, Henina, p. Jurkloster.

— NOVE TISKOVINE: Obračun A. s kontrolnim listom je založila Učiteljska tiskarna. Naročite več izvodov. Priporočamo, da ob tej priliki pregledate, katere tiskovine še potrebujete, da si prihranite delo večkratnega naročanja.

— Naprodaj so po ugodni ceni sledeče knjige: »Popotnik«. Letniki: 43., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55. — »Die Quelle«. Pedagoški list iz l. 1927. — Die Literatur. Monatschrift f. Literaturfreunde, 1924. 4 zvezki. — Grillparzer: Die Ahnfrau, Schul-Ausgabe. — Dr. Franc Lampe: Uvod v modroslovje. — Ferdinand Seidl: Kamniške ali Savinske Alpe. 1. zvezek. — Fr. A. Jerovšek: O človeškem razumu. 3. in 4. knjiga. — Naslov pove uredništvo Učit. tovariša.

Osebnne zadeve

—i Napređovali so v 5. pol. skupino učitelji in učiteljice: Kovač Zdravko, učitelj pomožne šole v Celju, okrajni šolski nadzornik Ambrož Rusijan v Celju, Ema Hrovatin v Ljubljani, Jožef Vrbič v Stični, Olga Juvančič v Mariboru, Marija Selak v Žireh, Franc Venturini v Ljubljani, Anton Lamut v Novem mestu, Marija Brolih v D. M. v Polju, Pavla Fuhr v Kamnici, Gvidon Srabotnik v Celju, Anton Lomšek na Ježici, Ivo Petrak v Celju, Roža Randl v Ljubljani, Marija Pavlošič v Radovljici, Anton Berce v Ljubljani, Franja Lupša pri Mali Nedelji, Franciška Stanovnik v Celju, Uršula Mazi v Borovnici, Karol Gorišek v Ljubljani, Josipina Primožič v Črnomlju, Josip Kobal v Ljubljani, Marija Sterk v Ptuj, Ana Pangre v Dobu, Gabriela Drašček v Zalogu, Stefanija Kokalj v Ljubljani, Edvard Praprotnik v Ptuj.

—i V 6. skupino: Marija Petrovič na Igu, Adela Rupnik v Kočevju, Vera Sever pri Št. Jerneju (Krško), Marija Selan na Hrušici, Marija Markžeti na Jesenicah, Elizabeta Pokolj v Mariboru, Justina Orel v Hrastniku, Erna Buh na Jesenicah, Amalija Španger v Studencih pri Mariboru, Amalija Velnar v Šmartnu pri Ljubljani, Josip Šušteršič na Raketu, Josipa Nagelšmid v Ptuj, Rožica Držaj v Št. Vidu pri Ljubljani, Andrej Flajs v Zelimljah, Jožef Štrubelj v Črnomlju, Marija Bras v Sevnici, Angela Sadar v Celju, Ivana Grahovnik v Š. Ilju pri Slovenj Gradcu, Marija Čeh pri Sv. Nedelji, Ana Šterbenk v Črnomlju, Pavla Vodič v Petrovčah, Pavla Beg v Trbovljah, Nada Fakin v Šmarju, Elizabeta Šolar v Poljčanah, Anton Kobentar v Radovljici, Franciška Plehen v Šmartnu pri Ljubljani, Boris Grad v Radovljici, Rafael Zazula v Ptuj.

—i V 7. skupino: Ljudmila Dolenc v Vučenici, Marija Svetina v Celju, Marija Vajt v Vel. Dolenjcih, Emilija Lazarina v Št. Janžu (Krško), Josip Jerala v Iga vasi, Ida Fajdiga v Stranjah, Maksimiljan Vilfan v Metliki, Marija Dovjak v Prečni, Slavko Župevalj v Sromljah, Danica Demšar v Litiji, Janko Kikelj v Selnici pri Mariboru, Stefanija Brunštajner v Strugah, Ana Župevc v Črnomlju, Gabriela Šikošek in Marta Štajner v Trbovljah, Adolf Klavara v Gornji Dolini, Miloš Ledinek v Tezmem, Al. Nečimer v Duplji, Adolf Polanc v Polzeli, Maksimiljan Podnar v Pilštajnu, Jana Markelj v Predvdoru, Franciška Petrovič v Ljubljani, Fr. Vidic v Šmartnem pri Litiji, Franciška Štrukelj v Loki, Veško Olot v Moravčah, Marija Kramar v Slo-

venj Gradcu, Gabriela Korbar v Toplicah, Stanislava Perčak v Selnici, Rajko Iglar v Slovenj Gradcu, Vera Vizintin pri Sv. Juriju, Jana Koprivnik v Toplicah, Cecilija Rape v Senčurju, Valter Erker v Sp. Karteljevem, Olga Vrhovec-Korber v Prevaljah, Ana Kos v Vuči, Roža Košenina pri Sv. Lenartu, Marija Kocipec v Svetinjah pri Ptuj, Maksimiljana Povh pri Sv. Kunigundi, Amalija Peček v Vavti vasi, Marija Sruk na Jesenicah, Miroslava Ogrinc in Marija Dernovšek v Novem mestu, Ljudmila Mencej-Trepečnik v Trbovljah, Gabriela Lumar v Ihanu, Ida Uršič v Horjulu, Franciška Možina - Kavšek v Črnomlju, Maks Tvrđi v Primskovem, Franciška Jerala v Iga vasi, Franc Rus v Radovljici, Alojzija Jančič v Cirkovcih pri Ptuj, Valerija Rodič - Seket v Križu pri Kranju, Oskar Bregant v Št. Janžu (Slovenj Gradec), Ivan Vitenc v Ratečah, Ladislav Razinger na Jesenicah, Ana Marjetič - Kotnik v Oplotnici, Kazimir Savnik v Libojah, Živko Tomišič v Koštelu pri Kočevju, Marija Repič v Planini (Šmarje), Marija Bratković v Pirešici, Ema Šajtaher v Slovenj Gradcu, Franciška Ložar v Makolah, Marija Kovič v Radmožancih, Antonija Lenarčič v Ljubljani, Vera Pečar - Premrov v Kranjski gori.

—i V 9. skupino so napređovali: Dušan Bertok iz Ponikve, Ljudmila Burja iz Strukovec, Josip Kožuh iz Nakla, Bogomir Cerar iz Koprivnika, Stanislav Novljan iz Grahovega, Stanislav Tik od Sv. Pavla (Celje), Ivan Tomšič iz Artič, Nada Milovanič, Gabriel Kastelic iz Ščavnice, Ludvik Andolšek iz Karlovice (Kočevje), Agrež Franc iz Rajhenburga, Hermina Potočnik iz Negove, Adolf Grum iz Podgorja, Emil Hameršmit iz Dola, Miran Kolšek od Št. Janža, Marjan Binter iz Grosuplje, Alojzij Seneković iz Vrat, Tatjana Novak iz Martjancev. Učiteljice ženskih ročnih del: Marija Preskar v Mariboru, Leonora Berginc v Brežicah, Marija Heric v Poljčanah, Marija Simončič v Zavodnju in Vera Lunder v Trbovljah.

—i V 10. skupino: Cecilija Kočar, D. M. v Polju, Milena Pirtošek iz Murske Sobote, Cecilija Koležar v Jesenici, Neža Nikolič iz Sodražice, Cecilija Počar iz D. M. v Polju.

—i Upokojeni so učitelji in učiteljice: Angela Bučar, Trbovlje-Vode, Karolina Kadunc pri Sv. Gregorju (kočevski srez), Julija Dekleva v Žireh, Anka Šilar v Kranju, Franja Sotlar v Polzeli in Blaž Filo v Markovcih.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUJ

— Nj. Vel. kraljica Marija je pretekli teden obiskala osnovno šolo kralja Petra II. v Beogradu. Otroci so bili zelo veseli obiska svoje velike dobrotnice. (Razni listi.)

— Ljubljana dobi poslopje za obrtno nadaljevalne šole. Tako je sklenil mestni šolski odbor strokovnih nadaljevalnih šol v Ljubljani. Fond za to poslopje znaša 608.935 din. (Razni listi.)

— I O krizi srednje šole piše »Domoljub« od 23. marca in pravi med drugim tudi: Že nad monopolizacijo šolskih zvezkov se vse pritožuje: učitelji, starši, trgovci in še drugi. Učitelji, ker ne morejo po začetku šolskega

— I Velikonočne počitnice se le začno na Veliki četrtek. Predsedništvo škofovskih konferenc v Zagrebu je poslalo Salezijanskemu zavodu na Rakovniku v Ljubljani uradno sporočilo glede tega, kdaj se začno letošnje velikonočne počitnice na naših šolah. V tem uradnem sporočilu obvešča predsedništvo škofovskih konferenc v Zagrebu omenjeni zavod, da se je nadškof dr. Alojzij Stepinac takoj, ko so se začele razširjati razne vesti o skrajšanih velikonočnih počitnicah, o tej stvari obrnil na prosvetnega ministra, ki je 31. marca sporočil predsedništvu škofovskih konferenc, da je podpisal odlok, po katerem se bodo velikonočne počitnice začele na Veliki četrtek. (»Slovenski dom« 2. aprila.)

— I Resnico potvarjajo. V »Delavski politiki« od 2. marca t. l. kritizira slovenski delavec - izseljenec v Franciji »Družinsko pratio« ter pravi: »Francoski učitelji še niso nobenega duhovnika spravili ob kruh. Kje drugod se je obratno že večkrat zgodilo...« O Španiji pa: »Španija je bila last grofov in cerkve, delovno ljudstvo je bilo suženj. Da bi ostalo suženj, ni bil uveden obvezen šolski pouk. Republika je sklenila zemljo razdeliti, narod izobraziti in osvoboditi...«

— I Pred 100 leti je obiskovalo šentjursko šolo 76 otrok, od teh jih je bilo v višjem oddelku 35, v nižjem pa 41. Sedaj obiskuje šolo 560 otrok. Dekle je hodilo pred sto leti v šolo le 24, sedaj pa 285. Šola je pred 100 leti obiskoval tudi Benjamin Ipavic. (»Nova doba«, 25. marca.)

— I »Mariborski večernik« od 2. aprila citira nekaj odstavkov iz članka »Naša narodna zavest«, ki je izšel v 35. števil. »Učiteljskega tovariša«.

P. n. naročnike in čitatelje obveščamo, da dobavljamo znana veletrgovina z manufakturnim blagom NOVAK v Ljubljani blago za vse vrste oblačil proti odplačilu v mes. obrokih. Cene strogo solidne. Zunanjim odjemalcem pošlje na željo tudi vzorce. Prosi le navesti pribl. vrsto blaga.

leta vsaj en mesec začeti s pisanjem šolskih nalog; starši, ker morajo slabo blago drago plačevati; trgovci, ker se monopolizirane zvezke vsak boji prodajati. Kaj pa bi bilo šole s šolskimi monopoliziranimi knjigami? Zdaj si pa mislimo še kakega korupcionista na tem odgovornem mestu. Kakšno plažo nam lahko tak človek ponudi pod krinko največje znatnosti! Le monopola ne v šolo. Še tega, ki je vpeljan, naj prej ko mogoče odpravijo!

Plašče površnike

nudi v največji izbiri po nizkih cenah

FRAN LUKIČ

Ljubljana, Stritarjeva ulica 9

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: K. P. iz K. Ima hčerka po upokojenem umrlem učitelju V. p. sk., ki ni imela pravice do rodbinske doklade, pač pa ima pravico na rodbinsko pokojnino, pravico na selitvene stroške — in v kakšnem obsegu?

Odgovor! Hčerka uslužbenca, ki ima pravico do rodbinske pokojnine, ima tudi pravico do povrnitve selitvenih stroškov ravno tako, kakor če bi se selila vdova po umrlem učitelju (čl. 25/1-e uredbe — Roč. kat. str. 149, točka 5.). Javiti mora takoj kr. banski upravi — prosv. oddelku, kam se bo selila in selitev se mora izvršiti v 6 mesecih po smrti očeta, drugače zastara pravica do povračila (čl. 25/3 uredbe, Roč. kat., str. 149).

— § Vprašanje: L. K. iz M. Pripada li učiteljici, ki študira na višji pedagoški šoli v Zagrebu, »stanarina« in »kurivo«, ki ju sedaj kot učiteljica na vasi prejemam. Ali mi morada zaradi študijskega dopusta to dvojno odtegniti?

Odgovor! Po besedilu § 84. zak. o n. š. bi vam pripadala stanarina in kurivo tudi za čas študija na višji pedagoški šoli, a z ozirom na to, ker ni izšel pravilnik o tem, se ne izplačuje v takem primeru ne stanarina in ne kurivo, ker ne predvideva tega § 40. fin. z. Združenje je pokrenilo potrebno, da bi prišel tak amandma v fin. zakon za leto 1938/1939.

— § Vprašanje: Z. S. iz Sv. R. P. Koliko din znašajo mesečni prejemki vdove, katere mož učitelj je umrl l. 1925. Imel je nad 35 službenih let in pravico do polne penzije. — Vdova stanuje s a m a (ne v skupnem gospodinjstvu s hčerko).

Odgovor! Vdovi (sami) pripada rodbinska pokojnina mesečnih 850/25 din in osebna doklada 290 din skupaj 1140/25 din. Ako ima tudi hčerka še pravico do rodbinske pokojnine, bi bilo treba to v vprašanju označiti, da bi se bil mogel podati obenem vsestransko točen odgovor. Ako vas ne zadovoljuje gornji odgovor, povejte konkretno vse okolnosti in priložite znamko za odgovor.

Naša gospodarska organizacija

VABILO

Zadruga »Dom učiteljic« v Ljubljani vabi na sestanek, ki se bo vršil v četrtek po Vel. noči, dne 21. aprila t. l., ob 9. uri popoldne na šentjakovski šoli.

Na dnevnem redu bo razgovor o razveseljenju napredku naše akcije.

K polnoštevilni udeležbi pozivljemo predvsem poverjenice, dobrodošle vse tovarišice!

Nalostvo zadruge.

— g Zadrugnikom Učit. samopomoči. V drugi polovici meseca marca t. l. ste prejeli računski zaključek za leto 1937. in vabilo na

občni zbor, ki bo v Mariboru (dekl. šola v Cankarjevi ulici) dne 10. aprila 1938. Zadrugniki iz Maribora in okolice, pridite polnoštevilno na občni zbor, vsi drugi pa po možnosti v večjem številu. S seboj prinesite poročila zadrugnega načelstva, ki so bila priobčena v »Učit. tovarišu« št. 35. in 36. — V izkazu o starostnem podpornem skladu (gl. »Učit. tovariš« št. 35. od 31. marca 1938.) popravite stanje 31. dec. 1936 v din 34.457/84. — Zadruga uprava.

Učiteljska tiskarna

VAŽEN IN POTREBEN NORMATIVNI RAZPIS

je izdala kraljevska banska uprava glede izdajanja izpričeval v ljudskih šolah. Po novem razpisu dobe vsi učenci, ki uspešno izvrše četrte razred osnovne šole, izpričevalo o dovršeni osnovni šoli; oni, ki dovrše četrty razred višje ljudske šole, pa dobe izpričevalo o dovršeni višji ljudski šoli. Učencem ostalih razredov se izda ob izstopu iz šole letno izpričevalo zadnjega dovršenega razreda.

Važno je tudi, da se izstavi letno izpričevalo učencem katerega koli razreda, ako starši to žele. Po § 35. zakona o srednjih šolah in po § 41. zakona o meščanskih šolah se mora izstaviti učencem, ki se prijavijo za vpis v I. razred srednjih ali meščanskih šol, izpričevalo o uspešno dovršenem četrtem razredu osnovne šole in dobrem vedenju.

Razpis stopi v veljavo in v izvajanje že v letošnjem šolskem letu. Ker bo najbrž dosti staršev, ki bodo zahtevali konec leta izpričevala o dovršenem razredu, opozarjamo šolske upravitelje, naj pravočasno poskrbe za zagostno zalogo izpričeval. Vse obrazce imata v zalogi Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru.

— t LETNE OBRAČUNE za leto 1937/38. morajo predložiti krajevni šolski odbori na novih tiskovinah: A. Obračun šolske občine; B. Blagajniški dnevnik s proračunsko razvidnico. TE TISKOVINE DOBITE V UČITELJSKI TISKARNI.

— t VSE MLADINSKE IN DRUGE IGRE, katere je založila UČITELJSKA TISKARNA, se lahko uprizorjajo brez posebnega avtorjevega dovoljenja. Pogoj je, da uprizoritelji kupijo toliko izvodov, kolikor je glavnih vlog, najmanj pet.

— t SLIKE SV. CIRILA IN METODA, ki jih priporoča kraljevska banska uprava, DOBITE V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE. Cena 60 din, na lepenki 72 din.

— t BAJŽELJ: VESELE URE, II. DEL IZIDEJO! Ste že izpolnili poslano prijavnico? Ne odlašajte! IZPOLNITE IN VRNITE UČITELJSKI TISKARNI.

— t PISEMSKI PAPIR ZA OTROKE s krasnimi slikami v ličnih škaticah po 13 din. Po izredno nizki ceni navadni črtan pisemski papir v mapah, 2 din.

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

—t UČENCI, KI GREDO JESENI V SREDNJO IN MEŠČANSKO ŠOLO naj si takoj naroče: Dr. Kozina: Slovníčna in račun-ska snov za sprejemni izpit v srednje šole, 10 din.

—t VIZITKE NAROČITE PRI UČITELJSKI TISKARNI V LJUBLJANI. Tu do-bite tudi vse vrste pisemskega papirja, raz-glednice, mladinske in druge knjige po izred-no znižanih cenah, vsakovrstni pisarniški pri-bor itd.

—t BLIZA SE POMLAD. Naročite her-barije, da boste lahko začeli z zbiranjem cvetic.

—t SLOVENSKE METULJAR — 6 din, in vse potrebščine za zbiranje hroščev in me-tuljev dobite v KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE.

—t NOVAK: RISANJE, 100 din, mora imeti vsaka šola. Naročite še pred izidom no-vega cenika, četudi na termin.

—t Ob sklepu obrt. nadaljev. šol dajejo povsod vajencem in vajenkam darila za spo-min na šolo. Ponudimo po izredno znižani ceni vezane knjige za deklice: Knjigovodstvo za žen. obrt, 6 din, Računstvo za žen. obrt, 6 din; za vajence: Pomočniška izkušnja, 2 din, Matematične tabele, 10 din (za les, kovine itd.)

Mladinska mafica

—mm Število »Naših rodov«, razposlanih v tekočem šolskem letu do 5. aprila z všteti-mi rezerviranimi izvodi:

I. številka	24.000	izvodov
II. "	22.950	"
III. "	23.030	"
IV. "	22.575	"
V. "	22.518	"
VI. "	22.173	"
VII. "	21.650	"

—mm Zaradi določitve naklade naših rednih publikacij prosimo naše cenjene po-verjenike na šolah, kjer je število naročnikov pri zadnjih 2 številkah »Našega roda« padlo, da nam nemudoma sporočijo, ali ti naročniki reflektirajo na knjige in mislijo poravnati na-ročnino za zaostale številke. Knjige pojdejo v teku enega tedna v tisk, zato bomo morali določiti naklado po zadnjih dveh številkah »Našega roda«. Ker je pa pri teh številkah skoraj 1000 zamudnikov, ki niso poravnali na-ročnine in zato lista niso prejeli, je nevarnost, da ostanejo brez knjig.

Naklada bo le za malenkostno število večja od števila naročnikov na 6. in 7. števil-ko »Našega roda«. Sporočite to naročnikom na šoli, in nam, prosimo, javite čimprej, ko-liko zamudnikov bo poravnalo naročnino in reflektirajo na knjige.

—mm Pravico do knjig izgubijo naroč-niki, ki niso plačali vseh števil »Našega roda«.

—mm Tretji zvezek »Cicibanove knjižni-ce« izide le v primeru, da se prihlasi zadostno število naročnikov. Prosimo učiteljsko, da nam čimprej sporoči, koliko izvodov bi po-trebovali na šoli. Če bo dovolj naročnikov, izide knjižica v maju.

—mm Najlepša knjiga za Veliko noč: »Pirhi«, antologija bolgarske mladinske pro-ze. 25 avtorjev, 25 ilustratorjev. Cena broši-ranim izvidom 20, vezanim 26 din.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Obvestilo. Vsemu članstvu UPZ sporočamo, da smo odpovedali zadnji pevski tečaj, ker se je javilo nesorazmerno število glasov. Članom se ne bo odtegovalo za tur-nejski fond. Članstvo bo prejelo v kratkem okrožnice s programom bodočega zborovske-ga dela in načrtom počitniškega pevskega tečaja. — Tajnik.

Šolski radio

—r XXVIII. Torek, 12. aprila. Po Pale-tini; velikonočna oddaja; gdč. Julija Šušter-

Najlepše modele damskih plaščev in kostumov v novem lokalu v

Šelenburgovi ulici 1, najcenejše pa na Kongresnem trgu št. 5, nudi cenj. učiteljicam kakor doslej tu-di na obročna odplačila.

DAMSKA KONFEKCIJA A. P A U L I N

CENE
NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalid-skih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

Za Velikonoč

Otroški gumijasti čevljički na zaponko praktični za šolsko de-co, ki imajo daleč do sole. Vel. 27—30 Din 25.—, 31—34 Din 29.—, ženske Din 35.—.

Najbolj zahtevani otroški čevlji-ček iz finega laka z zaponko in močnim usnjanim podplatom. — Od št. 24—26 Din 49.—, od št. 27—30 Din 59.—, od št. 31—34 Din 69.—.

Nemirni deci za šolo in igro so najprimernejši ti polčevlji iz močnega usnja z neraztrgljivimi gumijastimi podplati. Od št. 31 do 34 Din 49.—, od št. 35—38 Din 59.—.

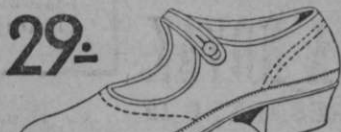
Dobrim otrokom za pomlad ta fini fleksibilni sandal z okrasom in zaponko preko nartu. Od št. 27—30 Din 49.—, št. 31—34 Din 59.—, št. 35—38 Din 69.—.

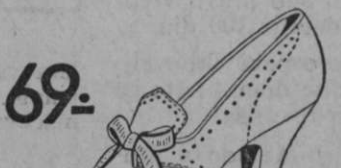
Najboljša zračna otroška obutev za pomlad, so sandali iz močnega usnja z usnjanimi podplati. Št. 27—30 Din 49.—, št. 31—34 Din 59.—, št. 35—38 Din 79.—, Moški Din 99.—.

Za vaše najdražje fini in lahki čevljički v rjavi barvi z okusnim okrasom in preponko preko nartu. Št. 27—30 Din 59.—, št. 31—34 Din 69.—.

Ugodni platneni polčevlji na za-ponko z gumijastim podplatom in nizko peto. Delane v drap in sivi barvi.

Novi pomladni model. Lahki udobni ženski čevlji izdelani v rjavi barvi so za Vaš novi kostim najbolj primerni.

UDOBNOST NAD VSE!
Izrezani v nartu in bogato okra-seni čevlji. Vežejo se z okrasnimi pentljami. Jako so lahki, zato jih kupite za sprehod.

Ženski čevlji s široko preponko preko nartu, z usnjanimi pod-plati, nizko podpetnico. Udobna oblika in nizka peta očuva Vase noge.

Odlični dekliski čevljiček izdelan iz rujava boka in kombiniran z tamnorjavim semišem. Isti čevljiček izdelan iz črnega laka, kombiniran z črnim semišem.

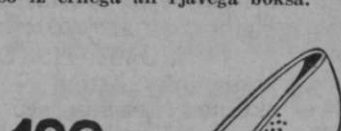
Lahki damski čevlji izdelani iz močnega platna z okrasom iz diftina. Jako so lahki, udobni in pripravljeni za lepo vreme.

Elegantni, lahki in zračni damski sandali. Izdelani iz močnega be-lega usnja, kombiniranega s pla-vim usnjem preko nartu.

Okusno in bogato perforirani polčevlji, ki bo popolnoma odgo-varjali Vašemu kostimu. Izdelani so iz črnega ali rjavega boka.

POSLEDNJI DUNAJSKI MODEL
Deklitirani čevlji iz modrega se-vroa z okrasom preko nartu in visoko podpetnico. Zaponka je kombinirana s semišem.

Lepi damski čevlji iz modrega semiša z belim ali modrim ple-tenim okrasom spredaj. Neob-hodno so potrebni k pomladan-skim plaščem in kostimom.

Odlični dekliski čevljiček izdelan iz rujava boka in kombiniran z tamnorjavim semišem. Isti čevljiček izdelan iz črnega laka, kombiniran z črnim semišem.

Močni moški polčevlji, s popol-noma novim ukrasom, iz ruja-vega usnja z usnjanim podpla-tom. Stanejo samo Din 99.—.

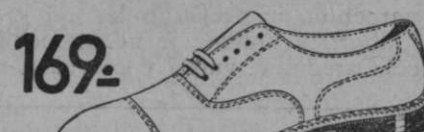
Lahki moški polčevlji izdelani iz rujava usnja s kožnatim podplatom. Luknjasti okras po-spešuje zračenje noge. Stanejo samo Din 99.—.

Novi model. Za elegantnega go-spada k pomladanski obleki, okusni čevlji v drap-rujavi kom-binaciji.

Bogato okrašeni moški čevlji iz sivga semiša ali drap usnja z usnjanimi podplati. Pristojajo k vsaki letni obleki.

NAŠ PONOS!
Okusen moški čevlji, izdelan iz finega rujava ali črnega usnja, z usnjanim podplatom in usnjeno podpetnico.

Plata

Stanovska organizacija JUU

Iz društev

= JUU — SRESKA DRUŠTVA SLOV. BISTRICA, ČAKOVEC, DOL. LENDAVA, SV. LENART v SLOV. GOR., LJUTOMER, MARIBOR L. BR., MARIBOR-mesto, MUR-SKA SOBOTA, ORMOŽ, PRELOG in PTUJ bodo zborovali 14. maja t.l. po prihodu vlaka točno ob 10. uri v veliki dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti. Namen zborovanja je spoznati Prekmurje, najsevernejšo postojan-ko naše domovine in manifestirati za naše skupne interese. — Tovariši(-ce) iz zgoraj omenjenih društev, udeležite se tega velikega manifestacijskega skupnega zborovanja v čim večjem številu. Javite udeležbo svojim dru-štvom, ki bodo naročila posebne vagone. Sre-sko društvo Murska Sobota bo preskrbelo obe-de po znižani ceni, in sicer po 10, 12 in 15 din. Kdor reflektira na kosilo, naj ga na-roči z dopisnico pri sreskem društvu v Mur-ski Soboti vsaj do 1. maja 1938., sicer se lahko zgodi, da ostanete brez prehrane, ker

Murska Sobota ne razpolaga z velikomestni-mi hoteli. — Po uradnem delu pripravljajo domačini gostom prijetno zabavo. Udeležba mora biti častna! — Meddruštveni odbor.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

VABILO

Imam okrog 4000 debel cepljenih vrtnic s približno 300 etiketiranih vrst cvetja. Za šole vse leto prost vstop v moj vrt. Franc Jenko, trgovec usnja, Medvode.

Naročajte
pri UPZ
glasbeno
edicijo
»Materinski
dan«

Pomladanski plašči,

kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

ELITE
Prešernova ulica št. 7-9
LJUBLJANA